

2002 Sonrası Adalet ve Kalkınma Partisi Dönemi Sağlık Politikaları

Gülbiye Yenimahalleli Yaşar

Giriş

- Dünyada sağlıkta neoliberal dönüşüm
 - (1990'lardan bu yana-ikinci reform dalgası)
- Türkiye'de Sağlıkta Dönüşüm Programı (2003)
 - SB'nin görev ve yetkileri
 - Sağlık hizmetlerinin her basamakta örgütlenmesi ve sunumu
 - Sağlık finansmanı
 - Sağlık emek gücü ile ilgili politikalarda neoliberal dönüşüm
- Temel paradigma, “sağlık hizmeti sunumunun devletin sorumluluğundan çıkarılıp mümkün olduğu ölçüde piyasanın ellerine bırakılması”.

SAĞLIKTA DÖNÜŞÜM PROGRAMI (SDP)

- Planlayıcı ve denetleyici bir Sağlık Bakanlığı
- Herkesi tek çatı altında toplayan Genel Sağlık Sigortası sistemi
- Yaygın, erişimi kolay ve güler yüzlü sağlık sistemi
 - Güçlendirilmiş temel sağlık hizmetleri: Aile hekimliği modeli
 - Etkili, kademeli sevk zinciri
 - İdari ve mali özerkliğe sahip sağlık işletmeleri: Özerk hastaneler
- Bilgi ve beceri ile donanmış, yüksek motivasyonla çalışan sağlık insan gücü
- Sistemi destekleyecek eğitim ve bilim kurumları

SAĞLIKTA DÖNÜŞÜM PROGRAMI (SDP)

- Nitelikli ve etkili sağlık hizmetleri için kalite ve akreditasyon
- Ulusal İlaç ile Tıbbi Cihaz Kurumları
- Karar sürecinde etkili bilgiye erişim: Sağlık Bilgi Sistemi'dir.
- Daha iyi bir gelecek için sağlığın geliştirilmesi ve sağlıklı hayat programları
- Tarafların harekete geçirilmesi ve sektörler arası işbirliği için çok yönlü sağlık sorumluluğu
- Uluslar arası alanda ülkenin gücünü artıracak sınıır ötesi sağlık hizmetleri.

Piyasa yönelimli sağlık reformları 1980'lere dayanır.

- 24 Ocak Kararları
- 12 Eylül Askeri Darbesi
- 1982 Anayasası
- 1983-2002 dönemi reformları
 - Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu (3359 sayı, 1987)
 - Hastanelerin işletmeleştirilmesi
 - Sözleşmeli çalışma

Piyasa yönelimli sağlık reformları 1980'lere dayanır.

- 1990 SB Saė.Proj.Gen.Koord. (DB projeleri için)
- 1993 Ulusal Sağlık Politikası Belgesi
- 2002 DB Raporu "Türkiye: Daha İyİ Erişim ve Etkinlik İçin Sağlık Sektörü Reformu" (İki cilt)
- **2003 SDP**
- 2004 TÜSİAD Raporu "Sağlıklı Bir Gelecek: Sağlık Reformu Yolunda Uygulanabilir zm nerileri"

SDP Tüm Bileşenleriyle Hayata Geçirildi (2012)

- “Başarı”nın uluslar arası kamuoyu ile paylaşılması
 - Atun R., Aydın, S., Chakraborty, S. (et al.) (2013). Universal Health Coverage in Turkey: Enhancement of Equity. *The Lancet*, 382, 9886, s. 65-99.
 - Rifat Atun, Transforming Turkey's Health System — Lessons for Universal Coverage
N Engl J Med 2015; 373:1285-1289 October 1, 2015 DOI: 10.1056/NEJMp1410433

SDP Tüm Bileşenleriyle Hayata Geçirildi (2012)

- 1) “Evrensel sağlık kapsayıcılığı artmıştır
- 2) Sağlık alanındaki eşitsizlikler azalmıştır
- 3) Sağlığa ayrılan finansman artmıştır
- 4) Sağlık düzeyi göstergeleri daha iyi duruma gelmiştir
- 5) Sağlık örgütlenmesi olumlu anlamda reorganize edilmiştir
- 6) Sağlık alt yapısı ve insan gücü daha iyi hale gelmiştir
- 7) Sağlık hizmetlerine ulaşım kolaylaşmış ve hasta memnuniyeti artmıştır”.

SDP KİMİN İÇİN BAŞARILI?